

Obvladovanje tveganja notranjih zlorab v lizinških družbah

Jerica Jančar *

INTERNAL FRAUD RISK MANAGEMENT IN LEASING COMPANIES

The Banking Act classifies leasing companies as financial institutions, however, it does not require mandatory supervision of operational risks for these companies as it does for banks. Therefore, in regard to managing internal fraud risk, leasing companies may be compared with usual commercial companies. The scope of potential perpetrators of internal fraud is limited and the impact of associated risks varies. Existing legislature offers a basic framework and sets the foundation for standard practice, however, to combat internal fraud more ambitiously and efficiently, it is recommended that leasing companies implement their own internal supervisory mechanisms and processes.

JEL G32 K42 M42

Zakon o bančništvu¹ (v nadaljevanju: ZBan-1) uvršča lizinške družbe med finančne institucije, zanje pa ne predpisuje obvezne spremljave operativnih tveganj, tako kot za banke. Analiza in primerjava zakonodajne ureditve bank in lizinških družb pokažeta, da lizinške družbe glede vprašanja, ali in kako obvladovati tveganje notranjih zlorab, niso v enakem položaju kot banke. Krog možnih storilcev notranjih zlorab je omejen, tveganja v zvezi z njimi pa so različna. Zakonodajca ponuja osnovni okvir in postavlja temeljne standarde ravnanja, vendar pa je priporočljivo, da lizinška družba vzpostavi tudi lasten notranji sistem skladnosti poslovanja in znotraj njega uredi tudi področje notranjih zlorab.

1. Pojem notranje zlorabe in zakonodajni okvir

Za razlago pojma notranje zlorabe je treba izhajati iz definicije operativnega tveganja, kot jo vsebuje zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in

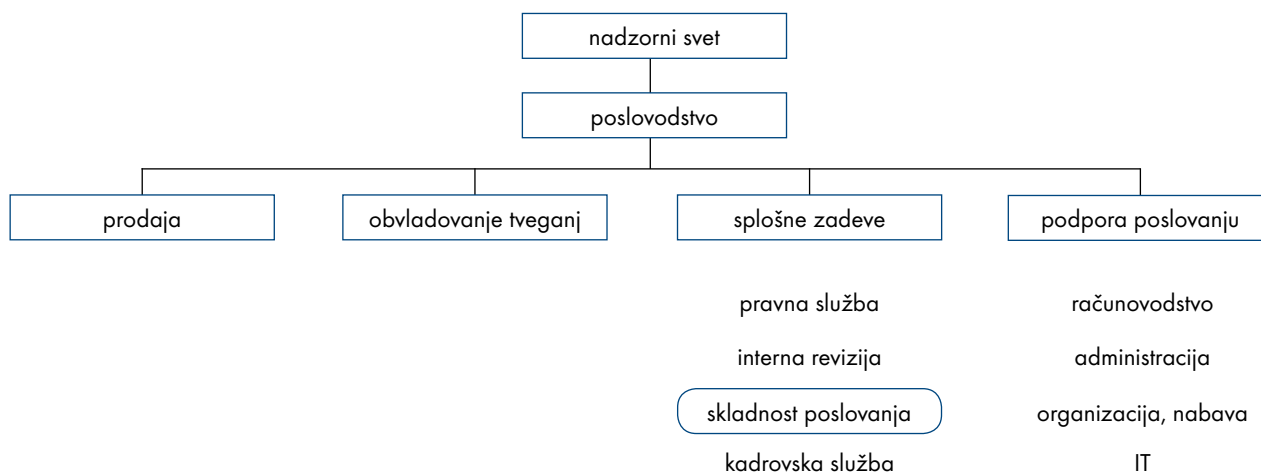
prisilnem prenehanju² (v nadaljevanju: ZFPPIPP): gre za tveganje nastanka izgube, skupaj s pravnim tveganjem, ki, med drugim, nastane zaradi neustreznosti ali nepravilnega izvajanja notranjih postopkov ali drugega nepravilnega ravnanja ljudi, ki spadajo v notranje poslovno področje družbe. Iz tega torej izhaja, da pojem notranjih zlorab v lizinški družbi označuje vsako ravnanje (storitev ali opustitev), ki je *nepravilno zaradi zlorabe zaupanja, in ki povzroči izgubo ali tveganje nastanka izgube za lizing družbo, storjeno pa je s strani družbenikov, članov organov vodenja in nadzora ali delavcev ter oseb, ki na kakršnikoli pravni podlagi nastopajo v imenu in za račun lizing družbe*. Ravnanja lizingojemalcev, dobaviteljev, kupcev in drugih poslovnih partnerjev lizinške družbe torej med notranje zlorabe ne sodijo. Bistveni element notranje zlorabe pa je zloraba zaupanja: zaupanja, da bodo vse osebe, ki spadajo v notranje poslovanje družbe, vselej ravnale v dobro družbe, vestno in pošteno, v skladu z zakoni in internimi pravili poslovanja.

* Jerica Jančar, univ. dipl. prav., jerica.jancar@celedin-jancar.si, Odvetniška pisarna Čeledin, d.o.o.

¹ Ur. l. RS, št. 99/2010 s spremembami

² Ur. l. RS, št. 13/2014

Slika 1: Tipična organizacijska shema liziške družbe

2. Notranje zlorabe kot del zagotavljanja skladnosti poslovanja

Po ZBan-1 ima uprava banke dolžnost, da v zvezi z operativnimi tveganji oblikuje in izvaja ustrezne politike in procese za ocenjevanje in upravljanje z operativnim tveganjem. V ta namen mora banka določno in ustrezno podrobno opredeliti dejavnike operativnega tveganja, torej tudi tveganja notranjih zlorab, ki jim banka je ali bi jim lahko bila izpostavljena. Čeprav za liziške družbe to ne velja, je priporočljivo, da temu zgledu vseeno sledijo. Ne glede na velikost liziške družbe ali njeno poslovno politiko je za učinkovito obvladovanje tveganja notranjih zlorab nujno potrebno, da ima družba vsaj jasno strategijo delovanja, organizacijsko strukturo, izdelan sistem pristojnosti in odgovornosti in da so vsi delovni procesi in njihovi izvajalci opisani oz. določeni. Z operativnim tveganjem notranjih zlorab se bo običajno ukvarjal ali organ vodenja družbe ali služba za spremljavo tveganj, pravna služba ali pa posebna služba za skladnost poslovanja. Priporočljivo je, da so poslovna politika, organizacijska struktura in delovni procesi zapisani, in sicer v obliki kodeksov, politik ali pravilnikov, popisov delovnih procesov in delovnih navodil, ki morajo biti tudi na primeren oz. običajen način vnaprej objavljeni. Vzpostavitev takega sistema internih aktov poslovanja je prvi korak k zagotavljanju skladnosti poslovanja z zakoni, pravili poslovno-finančne stroke, običajji, t. i. dobrimi praksami in lastnimi načeli družbe. Opozoriti pa je treba, da zgolj formalističen način ali pa nekritično kopiranje ureditev matičnih bank ali pa konkurenčnih družb lahko vodita tudi do prenormiranosti, kar ne bo prispevalo k učinkovitosti boja proti notranjim zlorabam. Ne glede na to, ali liziška družba spada v bančno skupino ali ne, je nujno predvsem, da sistem internih aktov vzpostavijo, ga spremljajo, spreminjajo in nadgrajujejo osebe, ki so kar najbolj

seznanjene z organiziranostjo družbe, z zakonodajnim okvirom njenega delovanja, z vsemi poslovnimi procesi, ki v njej potekajo, seveda pa tudi z naravo poslovne dejavnosti, ki jo družba izvaja, oz. storitev, ki jih ponuja. Liziške družbe, ki so del bančnih skupin, pa tudi druge, se v zvezi s tem gotovo lahko naslonijo na priporočila matičnih bank oz. priporočila baselskega odbora pri Banki za mednarodne poravnave³. Le-ta štejejo zagotavljanje skladnosti poslovanja za temeljno bančno funkcijo, ki se lahko le v omejenem obsegu zaupa zunanjim izvajalcem (Rošker, 2006). Liziške družbe torej lahko ta priporočila upoštevajo, praviloma pa bodo pri organizaciji zagotavljanja skladnosti poslovanja lahko bolj prilagodljiva, glede na velikost družbe, poslovno politiko in potrebe. Gotovo pa je, da odgovornost za skladnost poslovanja tako pri bankah kot tudi pri liziških družbah vselej nosi vsakokratni poslovodni organ družbe. Opustitev te skrbnosti bi lahko, v primeru zlorab, ki imajo tudi znake nekaterih kaznivih dejanj, pripeljala celo do kazenske odgovornosti liziške družbe: namreč, v skladu s 4. členom zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja⁴ (v nadaljevanju: ZOPOKD) je za kaznivo dejanje, ki ga je storilec storil v imenu, na račun ali v korist pravne osebe, ta odgovorna, med drugim tudi, če so njeni vodstveni ali nadzorni organi opustili *dolžno nadzorstvo* nad zakonitostjo ravnanja njim podrejenih delavcev. Dolžno nadzorstvo je torej tudi v tem, da se organi vodenja tveganj zlorab zavedajo in jih v dobro družbe skušajo aktivno obvladovati tako, da sprejmejo ustrezna interna pravila poslovanja.

Običajno bodo vsa interna pravila poslovanja temeljila na kodeksu obnašanja (*ang. code of conduct*). Gre za načelni dokument, iz katerega vejejo bistvene določbe za-

³ Vir: <http://www.bis.org/publ/bcbs113.pdf> (31.03.2014)

⁴ Ur. l. RS, št. 98/2004 s spremembami

Slika 2: Tipična hierarhija internih aktov poslovanja v lizinški družbi

konodaje države, v kateri lizinška družba deluje, nato pa še bistvene zaveze, ki si jih je lizinška družba sama postavila kot vodila svojega delovanja v razmerju do zaposlenih, strank, poslovnih partnerjev in širšega družbenega okolja. Če gre za lizinško družbo v tuji bančni skupini, bo tak kodeks nujno zajemal še glavna načela poslovanja tuje matične banke. Področje preprečevanje zlorab bo zaradi tveganja izgub praviloma vključeno že v kodeks obnašanja, podrobneje bo razdelano v pravilnikih,⁵ nazadnje pa bo tudi vsak delovni proces oblikovan in podprt tako, da bo tveganje nastanka zlorab čim manjše.

3. Nekatera bistvena tveganja glede na možne storilce notranjih zlorab

Kot je bilo že omenjeno, je krog možnih storilcev notranjih zlorab omejen. Pri presoji zakonitosti njihovega ravnanja moramo izhajati predvsem iz že omenjenega ZFPPIPP, iz zakona o gospodarskih družbah⁶ (v nadaljevanju: ZGD-1) in pa iz zakona o delovnih razmerjih⁷ (v nadaljevanju: ZDR-1). Standardi, ki jih določajo omenjeni predpisi, so vodilo, ki naj bi ga osebe iz notranje sfere družbe upoštevale pri sprejemanju vseh odločitev na svojih funkcijah oz. delovnih mestih. Zaradi narave dejavnosti, ki jo opravljajo, pa je v interesu lizinških družb, da te standarde preventivno in dodatno vsebinsko napolnijo tako, da jih vpeljejo v svoje interne akte poslovanja in

poslovne procese. Če tega ne storijo, se lahko soočijo z večjim številom zlorab in z neučinkovitostjo pri preiskavah konkretnih primerov zlorab, pa tudi pri povračilu škode in njihovem sankcioniranju.

3.1 Tveganje v zvezi z družbeniki

Za lizinške družbe ne velja, tako kot za banke, da morajo biti obvezno organizirane v obliki delniške družbe, ampak gre praviloma za družbe z omejeno odgovornostjo. Družbeniki lizinške družbe imajo po ZGD-1 dolžnost zagotavljanja in ohranjanja osnovnega kapitala družbe. Med drugim odločajo o postavitvi in odpoklicu poslovodij, sprejemu letnega poročila, uporabi bilančnega dobička itd. Da bi preprečil njihove zlorabe, je že zakon uveljavil možnost osebne odgovornosti družbenikov za dolgove družbe, ki bi nastali kot posledica take zlorabe.⁸ Malo verjetno je, da bi v lizinški družbi prišlo do tovrstnih zlorab, pa vendar je priporočljivo, da se družbeniki že v družbeni pogodbi ali pa v aktu o ustanovitvi zavežejo k ničelni toleranci do kakršnih koli zlorab, saj tako postavijo zgled tako zaposlenim kot tudi navzven.

Večje tveganje zlorabe s strani družbenikov pa obstaja v tistih lizinških družbah, ki jih je splošna gospodarska situacija v zadnjem obdobju pripeljala celo na rob insolventnosti.⁹ 32. člen ZFPPIPP sicer določa, da je poslovodstvo tisto, ki mora redno spremljati in preverjati, ali družba dosega kapitalsko ustreznost. Prav gotovo pa o tem dejansko odločajo družbeniki. Če bi npr. družbeniki neformalno vplivali na proces sestave letnega poročila¹⁰ tako, da se problematično stanje ne bi ustrezno razkrilo, ali če bi neupravičeno dolgo odlašali z dokapitalizacijo, zaradi tega pa bi družbi nastala škoda, bi vsekakor lahko govorili o potencialni zlorabi zaupanja. Na tem mestu je treba opozoriti tudi na dejstvo, da se ZBan-1 ne ukvarja s kapitalsko ustreznostjo lizinških družb in ne predpisuje kapitalskih zahtev za posamezne vrste tveganj, tako kot za banke,¹¹ o čemer bi v prihodnje veljalo razmisliti.

⁵ En od takih pravilnikov bo praviloma pravilnik o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma. Lizinška družba kot finančna organizacija je namreč izpostavljena tveganju, da bo zlorabljen za namene pranja denarja, zato je uvrščena med zavezance, ki morajo med drugim obvezno imeti tudi sprejet pravilnik o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma. Opustitev je sankcionirana z globo, lahko pa pomeni tudi opustitev dolžnega nadzorstva po ZOPOKD, kar ima lahko za posledico kazensko odgovornost družbe kot pravne osebe.

⁶ Ur. l. RS št. 65/2009 s spremembami

⁷ Ur. l. RS št. 21/2013

⁸ Med take zlorabe zakon šteje: 1.) če so družbo kot pravno osebo zlorabili za to, da bi dosegli cilj, ki je zanje kot posameznike prepovedan, 2.) če so družbo kot pravno osebo zlorabili za oškodovanje svojih ali njenih upnikov, 3.) če so v nasprotju z zakonom ravnali s premoženjem družbe kot pravne osebe kot s svojim lastnim premoženjem, ali 4.) če so v svojo korist ali v korist druge osebe zmanjšali premoženje družbe, čeprav so vedeli ali bi morali vedeti, da ne bo sposobna poravnati svojih obveznosti tretjim osebam.

⁹ Po 14. členu ZFPPIPP je insolventnost položaj, ki med drugim nastane, če dolžnik postane dolgoročno plačilno nesposoben. Če gre za kapitalsko družbo, kot v primeru lizinške družbe, in če dolžnik oz. družba ne dokaže drugače, velja, da je postala dolgoročno plačilno nesposobna, če je izguba tekočega leta skupaj s prenesenimi izgubami dosegla polovico osnovnega kapitala in te izgube ni mogoče pokriti v breme prenesenega dobička ali rezerv.

¹⁰ 60. a člen ZGD določa, da so člani organov vodenja in nadzora družbe odgovorni, da so letna poročila z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljena in objavljena v skladu z zakonom, slovenskimi računovodskimi standardi ali mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Pri tem morajo ravnati v skladu s pristojnostmi, skrbnostjo in odgovornostmi, kakor jih za posamezno obliko družbe določa zakon. Letno poročilo in njegove sestavne dele morajo podpisati vsi člani poslovodstva družbe. Glede na to, da družbeniki med drugim odločajo o postavitvi in odpoklicu poslovodij, je torej zelo verjetno, da med njimi prihaja vsaj do predhodnih posvetovanj, če ne tudi do neformalnih vplivov ali pritiskov s strani družbenikov glede vsebine letnega poročila.

¹¹ Kapitalске zahteve za operativna tveganja v bankah so opredeljene v 159. členu ZBan-1.

3.2 Tveganje v zvezi s člani organov vodenja

Standard ravnanja direktorjev in članov uprav lizinskih družb najdemo v 263. členu ZGD-1: član organa vodenja ali nadzora mora pri opravljanju svojih nalog ravnati v dobro družbe s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika in varovati poslovno skrivnost družbe. Član organa vodenja oz. poslovodja v lizinski družbi je lahko vsaka poslovno sposobna fizična oseba, razen oseba, ki 1.) je že član drugega organa vodenja ali nadzora te družbe; 2.) je bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper gospodarstvo, zoper delovno razmerje in socialno varnost, zoper pravni promet, zoper premoženje, zoper okolje, prostor in naravne dobrine, 3.) ji je bil izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, in sicer dokler traja prepoved, ali 4.) je bila kot član organa vodenja ali nadzora družbe, nad katerim je bil začel stečajni postopek, pravnomočno obsojena na plačilo odškodnine upnikom v skladu z določbami zakona, ki ureja finančno poslovanje podjetij, o odškodninski odgovornosti, in sicer še dve leti po pravnomočnosti sodbe. Te zakonske določbe naj bi preprečevale, da bi se vodenja poslov lotile osebe, ki so v preteklosti že zlorabile zaupanje. Gotovo je to določena varovalka, vendar kljub temu ni videti razloga, zakaj dodatno še ZBan-1 ne predpisuje posebnih pogojev za člane uprav finančnih institucij, tako kot za banke. Funkcijo člana uprave posamezne banke namreč lahko opravlja le oseba, ki pridobi dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje funkcije člana uprave te banke, kar za člane uprav lizinskih družb ne velja. Tudi sklep o skrbnosti članov uprave in nadzornega sveta bank in hranilnic,¹² ki ga je Banka Slovenije izdala leta 2011, in ki je bil nazadnje spremenjen v letu 2013, se s skrbnostjo ali pogoji za opravljanje funkcije članov uprav in nadzornih svetov lizinskih družb ne ukvarja. V zvezi s člani uprav se v povezavi z zlorabami pogosto zastavi tudi vprašanje sotorilstva. Do tega prihaja zlasti v primerih, ko se ugotavlja odgovornost za odobritev t. i. problematičnih naložb. Vedeti je treba, da odločitve – tudi v lizinskih družbah – praviloma sprejemajo kolegijski organi, npr. dva direktorja, ki družbo skupno zastopata. Ugotavljanje odgovornosti za zlorabe sicer presega okvire tega prispevka, lahko pa izpostavimo, da kolegijski organi po eni strani pomenijo varovalko pred zlorabami posameznikov, kaj hitro pa lahko pride do „kolegialnosti“ tudi pri ravnanjih, ki imajo znake zlorab. Zato mora veljati, da se bo posameznik ekskulpiral krivde le, če dokaže, da je pri sprejemanju odločitev glasoval proti, poleg tega pa je uporabil vse pravno dopustne ukrepe za preprečitev uresničitve škodljive odločitve (Baucon, 2004).

3.3 Tveganje v zvezi s člani organov nadzora

Standard ravnanja organov nadzora lizinskih družb ravnano tako najdemo v 263. členu ZGD-1. Tako kot za organe vodenja predpisuje zakon tudi za organe nadzora odškodninsko odgovornost, kar prav gotovo znižuje tveganje zlorab z njihove strani. Imenovanje nadzornega sveta ali neizvršnih članov upravnega odbora pa za lizinske družbe ni obvezno, tako kot to velja za banke. To pomeni, da v teh primerih nobena konkretna oseba, imenovana s strani družbenika/ov, za svoje (ne) delo pri nadziranju lizinske družbe ne bo odškodninsko odgovorna. To pomanjkanje vmesnega člana predstavlja določeno tveganje zlorab tako družbenikov kot tudi organov vodenja, ki se ga je treba zavedati tako pri izbiri sistema upravljanja družbe kot tudi pri ocenah ustreznosti spremljave operativnih tveganj.

3.4 Tveganje v zvezi z delavci

Po podatkih odbora za leasing pri Združenju Bank Slovenije je bilo konec leta 2013 v štirinajstih lizinskih družbah, članicah odbora za leasing, zaposlenih 798 ljudi.¹³ Skupna bilančna vsota teh družb je decembra 2013 znašala skoraj 3,3 milijarde EUR. Zelo poenostavljeno bi torej lahko rekli, da v povprečju na vsakega delavca v lizinski dejavnosti odpade okrog 4 milijone evrov premoženja, ki mu je tako ali drugače zaupano v upravljanje. Dejstvo pa je, da se tudi v tej dejavnosti dnevno opravi veliko transakcij večjih vrednosti in da se v njej kumulira veliko denarnih sredstev. Zato je nujno, da se lizinske družbe tveganja notranjih zlorab delavcev zavedajo in ga aktivno ter sistematično spremljajo.

Standard, ki se pričakuje od delavca tako v banki kot tudi v lizinski družbi, izhaja iz ZDR-1, in sicer mora delavec vestno opravljati delo na delovnem mestu oziroma v okviru vrste dela, za katerega je sklenil pogodbo o zaposlitvi, v času in na kraju, ki sta določena za izvajanje dela, upošteva organizacijo dela in poslovanja pri delodajalcu (33. člen), pri tem pa mora upoštevati zahteve in navodila delodajalca v zvezi z izpolnjevanjem pogodbenih in drugih obveznosti iz delovnega razmerja (34. člen). Če te zahteve in navodila niso primerno zapisana in sporočena, to povečuje tveganje zlorab in zmanjšuje možnosti za povračilo škode.

Tveganja zlorab s strani delavcev se lahko preprečujejo na naslednje bistvene načine: s pozitivnim zgledom, ki ga morajo postavljati organi vodenja in nadzora družbe ter vsi delavci z vodstvenimi pooblastili, s celovitim sistemom

¹² Ur. l. RS, št. 62/11 s spremembami

¹³ Vir: <http://www.zbs-giz.si/zdruzenje-bank.asp?StructureId=714> (31.03.2014)

splošnih internih aktov, s pregledno in aktualno sistemizacijo delovnih mest in popisom delovnih procesov, ki jim pripadajo, ter z nenehnim informiranjem in izobraževanjem o pomembnosti skladnosti poslovanja. Zavedati se moramo, da je delavec vselej v podrejenem položaju v razmerju do drugih možnih storilcev notranjih zlorab, zato je treba temu prilagoditi tudi orodja za spremljavo tveganj, kot je npr. uvedba anonimnih telefonov za poročanje o zaznanih zlorabah itd. Najbolj učinkovito orodje pa bo prav gotovo nenehno poudarjanje etičnih načel poslovanja družbe, delovanja v dobro družbe in postavljanje pozitivnega zgleda s strani najvišjih organov družbe.

3.5 Tveganje v zvezi z osebami

Zavedati se je treba tudi tveganj pri sodelovanju z osebami, ki sicer ne spadajo v notranjo sfero lizinske družbe, imajo pa njeno pooblastilo za zastopanje v določenem delu njenega poslovanja. Gre za razne posrednike, svetovalce, odvetnike itd., ki navzven nastopajo v imenu lizinske družbe. Če so pooblaščenec za to, da za lizinsko družbo določene zadeve uredijo, pridobijo posel, dovoljenja, soglasja itd., gre za t. i. ranljive mandate, saj so v takih primerih še posebej visoka korupcijska tveganja, kot ena izmed tveganj notranjih zlorab. Zato je ključno, da ima družba izoblikovana pravila o tem, v katerih primerih se tovrstne storitve naročajo, kako preveri osebe, s katerimi sodeluje, kakšne pogodbe se z njimi sklene, kako in kdo nadzoruje izvajanje pogodb, jasno morajo biti opredeljene storitve in način plačila itd., vse s ciljem čim boljšega obvladovanja in omejevanja tveganj notranjih zlorab.

4. Sklep

Primerjava zakonodajne ureditve bank in lizinskih družb je pokazala, da so lizinske družbe glede vprašanja, ali in kako obvladovati tveganje notranjih zlorab, v enakem položaju kot vse druge gospodarske družbe, in da nekatere posebnosti, ki veljajo za banke, za lizinske družbe ne veljajo. V prispevku smo osvetlili nekatera osnovna tveganja notranjih zlorab, ki se pojavljajo v lizinskih družbah glede na možne storilce. Tveganj notranjih zlorab in njihovih možnih sistemizacij pa je še bistveno več. Pomembno je, da se organi vodenja in nadzora vsake družbe tega zavedajo, sprejmejo bistvene ukrepe, predvsem pa s svojimi ravnanji ponujajo pozitiven zgled tako delavcem kot tudi strankam in poslovnim partnerjem, pa tudi družbenemu okolju, v katerem družba posluje.

VIRI IN LITERATURA / REFERENCES:

Borak, Neven. *Bazelska načela preudarnega bančnega poslovanja*. (Ljubljana, Zveza ekonomistov Slovenije, 1998)

Primož Baucon, „(Gospodarsko) kaznivo dejanje zlorabe položaja ali pravic iz (prvega in drugega) odstavka 224. člena KZ,“ *Podjetje in delo* 3-4 (2004): 574 – 596

Andrej Ferlinc, „Gospodarski kriminal: med zlorabo položaja ali pravic in goljufijo“, *Pravna praksa* 3-4/96 – 8.2. (1996): 2-5

Marica Rošker, „Tveganje usklajenosti in funkcija zagotavljanja usklajenosti v bankah“, *Bančni vestnik* 4/2006 (2006): 11-14

Liljana Selinšek, „Zloraba položaja ali pravic s strani „lastnikov“ pravne osebe“, *Pravna praksa* 2007 – 22.11.2007 (2007): 19-21

Novi lastnik Heliosa je avstrijski Ring International

Družba Remho je v prevzemni ponudbi za odkup delnic Heliosa pridobila 21,58-odstotni delež celotne izdaje delnic domžalske družbe. Prevzemna ponudba je uspela, so sporočili iz Remha, prevzemne družbe Ring International Holding, ki je bil doslej že skoraj 78-odstotni lastnik Heliosa.

V času trajanja prevzemne ponudbe, od 28. aprila do 28. maja, je prevzemno ponudbo za odkup delnic Heliosa sprejelo 1325 akceptantov, Remho pa je tako pridobil 60.090 delnic domžalskega podjetja.

Ring International Holding z Dunaja oziroma prevzemna družba Remho, matična družba za celotno področje premazov v tej skupini, je v prevzemni ponudbi za delni-

co ponudila 520 evrov. To je bila dogovorjena cena ob nakupu delnic v lasti konzorcija družb. Med njimi so bile tudi družbe v državni lasti, Helios pa je bilo eno izmed petnajstih podjetij, ki jih je vlada uvrstila na seznam za privatizacijo.

Skupina Helios s približno 2200 zaposlenimi vključuje več kot 30 podjetij v 17 državah in je lani ustvarila prihodke od prodaje v višini 316 milijonov evrov. Po prihodu novega lastnika je ta proizvajalec barv in premazov že dobil novo vodstvo, saj je predsednik uprave 8. aprila postal Aleš Klavžar, člana uprave pa sta postala David Kubala in Gert Schmidt-Leuhausen, oba iz Ringa.